

Copii tirani

Autor:

Javier Urra. Dr. en Psicolog3a con la especialidad de Cl3nica y Forense. Primer Defensor del Menor de la Comunidad de Madrid. Escritor.

Traducerea: Daniela Florentina Pruteanu

Cuvinte cheie: tiranie, educa1ie, valori, violen1a familială

Pe stradă, într-un aeroport, într-un parc, putem vedea un copil mic, foarte mic, care trage o palmă peste fa1a pe care i-o întinde bunicul pentru a primi un sărut.

Bunicul se dă înapoi, surprins, privește copilul, îi zâmbeste, privește spre părinții copilului și observă că răspunsul – dacă există – este minim, ca un șușotit de reprimare.

Copilul preia din nou controlul, caută fa1a bunicului pentru a-i întipări cele cinci degețele ale sale.

Mai e nevoie de vreun comentariu pentru cele de mai sus?

Fără cuvinte! Trebuie să existe răspunsuri energice, clare, dure, rapide și cuprinzătoare. Copilul trebuie să înțeleagă și fie de acord în acest moment, că ceea ce a făcut este urât, foarte urât, că niciodată nu i se va mai permite să mai facă și nici să mai încerce. Părinți, bunici, la unison, pentru binele lor și al copilului, nu trebuie nici să îi permită, și nici să minimizeze așa ceva, pentru că acesta este începutul. În multe familii copilul s-a transformat în dominatorul casei; la televizor se vede ceea ce el vrea; se iese și se intră în casă dacă așa îi convine lui; se mănâncă ceea ce pofteste el.

Orice schimbare care implică pierderea puterii lui, a dominației lui, antrenează tensiuni în viața familială; copilul este văzut ca dificil, se deprimă sau devine agresiv. Știe că bătutul din picioare, plânsul îi servesc pentru a-și atinge scopul. Sunt copiii capricioși, cărora li se permite orice, fără reguli și limite, care își impun dorințele în fața unor părinți care nu știu să spună nu.

Vreau să văd desenele în momentul ăsta!

Nu te iubesc, ești o rea pentru că nu îmi cumperi bomboane! Atunci nu mai sunt copilul tău!

Nu vreau să îmi fac teme și tu nu poți să mă obligi!

Îi fac pe părinți să se enerveze, deranjează pe cei pe care îi au în preajmă, vor mereu să fie centrul atenției, numai ei să fie auziți, sunt neascultători, sfidători. Nu tolerează eșecurile, nu acceptă frustrarea. Dau vina pe ceilalți pentru consecințele faptelor lor.

Duritatea emoțională se intensifică, tirania se învață dacă nu i se impun limite.

Există copiii de 7 ani, sau mai mici, care își lovesc mamele cu picioarele și acestea le spun "nu este frumos" în timp ce zâmbesc, sau care aruncă pe jos sandvișul pe care i l-au pregătit, și după aceea le cumpără o prăjitură.

Să ne aducem aminte de acești copii pe care toți i-am îndurat și care devin nesuferiți din vina unor părinți care nu pun capăt obrăznicilor lor.

Tirania poate conduce la darea în judecată de către părinți a vreunui copil, considerând că starea de agresivitate și violența exercitată de acesta sau aceasta afectau în mod evident ambientul familial. Alte fapte asociate sunt fuga de la domiciliu, absenteismul școlar și comportamentul apropiat de conflictul social. În alte cazuri, fiul sau fiica vine în contact cu drogurile și astfel începe să devină agresiv(ă). Anumiți copii îi utilizează pe părinții lor ca pe "bancomate", îi șantajează sau manifestă o mare răceală față de progenitorii săi.

Cine devine violent împotriva părinților?

În general sunt minori între 12 și 18 ani, o treime sunt fete și le agresează în special pe mame. Le lipsește încercarea de a înțelege pe celălalt, posedă capacitate scăzută de introspecție și de autodominare: «așa am chef / așa poftesc...».

Se pot diferenția următoarele tipuri:

1- *Hedoniști-Nihiliști* ("egoiști"): cei mai numeroși. Principiul lor este "primul eu și după aceea eu". Unii folosesc casa ca pe un hotel; sfârșiturile de săptămână le petrec în afara casei și înțeleg că obligația părinților este de a-i hrăni, de a le spăla hainele, de a-i lăsa să trăiască și de a le subvenționa toate necesitățile, sau mai bine zis cerințele. Neîndeplinirea exigențelor lor presupune o altercație care se sfârșește cu agresiune. În mare parte nu realizează nicio activitate educativă sau formativă.

2- *Patologici*: din cauza unei relații iubire – ură mamă – fiu sau din cauza problemelor cu drogurile, ceea ce îi impulsionează, în multe cazuri, la a fura din casă pentru a

cumpăra substanțe psihotrope.

3- *Violență învățată*: minori care au trăit situații de maltratare între părinți sau au suferit ei înșiși mici maltratări, împreună cu lipsa de control din partea părinților, cu tipare educative prea puțin coerente sau instabile. În adolescență, când vârsta și fizicul o permit, "își impun legea" așa cum au interiorizat-o.

Toate tipurile au puncte în comun, cum ar fi neînțelegerile familiale, „disparația” tatălui bărbat, care, fie este necunoscut, fie este separat de soție și devine nepăsător, sau prezintă vreun tip de dependență, sau nu este informat de către mamă pentru a evita un conflict tată-fiu; realitatea este că preferă să nu afle ceea ce se întâmplă în casă în lipsa lui. Nu se observă diferențe pe nivele socio – economico – culturale. În general este fiul unic sau unicul bărbat sau ceilalți frați mai mari au plecat deja din casă. În aproape toate cazurile, nu neagă participarea sa; mai mult, o relatează cu atâta răceală și realism încât impresionează peste măsură.

Tirania se transformă în deprindere sau obicei care crește din ce în ce mai mult; să nu uităm că violența generează violență. Exigențele din ce în ce mai mari obligă în mod absolut la a spune NU într-o zi, dar acest refuz nu este nici acceptat și nici înțeles, deoarece în viața lor de până atunci nu au existat obstacole.

Cauzele tiraniei își au originea într-o societate permisivă care educă copiii asupra drepturilor lor, dar nu și asupra obligațiilor lor, în care s-a asimilat în mod eronat deviza „a nu impune limite” și „a lăsa să facă”, împiedicând o maturizare corectă. Toate acestea se suprapun câteodată unei lipse de valori de bază.

În ceea ce privește mediile de comunicare, și în special televiziunea, este indiscutabil că excesul de acte violente, de multe ori sexuale, minimizează gravitatea faptelor.

Funcțiile părintești definite în mod clasic s-au diluat, ceea ce este un aspect pozitiv dacă împărtășesc obligațiile și tiparele educative, dar devin periculoase dacă există un anumit grad de abandon cu deplasarea responsabilităților.

Pentru a preveni această problemă, trebuie să îi educăm pe tinerii noștri din prima copilărie, învățându-i să trăiască în societate. Trebuie să vadă, să capteze și să simtă afectul și trebuie să le transmitem valori. Să îi formăm în empatie, să îi motivăm fără stimulul gol al inșățietății, să îi educăm despre drepturile și obligațiile lor, să instaurăm un model de etică care să dea prioritate raționamentului, capacității

critice și responsabilității de a-și asuma consecințele pe care propria sa atitudine le va avea asupra celorlalți. Să îi învățăm să diferențieze recompensele, să tolereze frustrările, să controleze impulsurile și să se relaționeze cu respect față de ceilalți. În definitiv: să stimulăm reflexia și dialogul ca contragreutate la acțiune.

Să impulsionăm, bărbați și femei, ca școala să integreze și să dedice mai mult timp celor mai dificili, rupând acest cerc vicios ocazional: "ieși din clasă pe hol, din hol în curte, din curte pe stradă". Împreună putem să ajutăm ca în familie să domnească coerența și să fie eradicată violența.

Bibliografie

- "El pequeño dictador: cuando los padres son víctimas. Del niño consentido al adolescente agresivo" Javier Urra
- "Educar con sentido común." Javier Urra.